

પ્રજાને થતાં અન્યાયો અને ફરિયાદોને વાચા આપતું એકમાત્ર સાપ્તાહિક

now on Internet www.janfariyad.com

अब तो एक ही आग “जन फरियाद”

R.N.I. No. GujGuj/1997/57
Po. Reg. No. GAMC/1185

R.N.I. No. GujGuj/1997/57
Po. Reg. No. G-GNR-286
S.S.P.O.'S Gandhinagar
Valid Up to : 31 Dec., 2014
Rs.2-00, Annual : Rs.100-00

ਤੰਤ੍ਰੀ: ਪ੍ਰਦਿਪ ਸਾਵਲ

સાંપ્રાણિક

Gandhinagar Office : Block No. 677/2,
"GH" Type, Sector-8, Gandhinagar

■ વર્ષ-28 ■ અંક-29 ■ તા. 28-7-2024 ■ રવિવાર ■ પાણી - 2 ■ કિંમત રૂ. 2/- ■ વાર્ષિક લવાજમ : 100 રૂ. ■ મુખ્ય કાર્યાલય : લોક નં. 677/2, 'ઘ' ટાઈપ, સેક્ટર-8, ગાંધીનગર (મો.) 98246 53073 (નિ.) 23238022 ■ Email : prdpraval@yahoo.co.uk

દિક્ષાના જંગમદરમાં રેચ જુલાઇમે માટ્લા સાંચોફન

આગામી ૨૮
 જુલાઈથી દિલહીના
 જંતરમંતર મેદાનમાં
 અખિલ ભારતીય મહિલા
 કોંગ્રેસ દ્વારા દેશવ્યાપી
 આંદોલન કરવામાં આવશે.
 મહિલાઓના ગાળ મુખ્ય
 મુદ્દાઓને લઈને દેશવ્યાપી
 આંદોલન થશે અને
 ત્યારબાદ રાજ્યકક્ષાએ પણ
 આંદોલન કરવામાં આવશે.
 દિલહીમાં થનાર મહિલા
 આંદોલનમાં ગુજરાત
 કોંગ્રેસના મહિલા પ્રમુખ
 જેની હુમ્મર સહિત ૧૫૦થી
 વધુ મહિલાઓ જોડાવાની
 છે. આજે (૨૭ જુલાઈ)
 ગુજરાત કોંગ્રેસના મહિલા

પ્રશ્ન છનીબેન હુમ્મરે પ્રેસ
કોન્ફરન્સ યોજ સમગ્ર
મામલે માહિતી આપી
હતી. ગુજરાત કોંગ્રેસમાં
મહિલા પ્રમુખ જેનીબેન
હુમ્મરે જણાવ્યું હતું કે,
મહિલાઓના ગણ મુખ્ય
મુદ્દોને લઈને આંદોલન
કરવામાં આવશે. મહિલા
અનામત, મોંઘવારી અને
સામાજિક ન્યાય તથા
સુરક્ષાના મુદ્દે આગામી ૨૮
જુલાઈથી દિલ્હીના
જંતરમંતર મેદાનથી
મહિલાઓ દ્વારા આંદોલન
કરવામાં આવશે. સરકાર
દ્વારા મહિલાઓને વચન
આપીને સત્તા મેળવવામાં

આવી છે, પરંતુ ગણેય
સમયે સત્તા પર આવ્યા બાદ
સરકાર વચ્ચનો ભૂલી ગઈ
છે. જેથી મહિલાઓ નિરાશા
થઈ છે. દેશભરની તમામ
મહિલાઓ નિરાશ છે, જેથી
મહિલાઓ માટે ૪
મહિલાઓ આંદોલન કરશે.
આ આંદોલનની શરૂઆત
દિલહીથી કરવામાં
આવશે. સરકાર દ્વારા ૩૩
ટકા મહિલા અનામતની
જહેરાત કરવામાં આવી છે,
પરંતુ સાંસદ અને
વિધાનસભામાં અનામતનો
અમલ થતો નથી.
મહિલાઓ સાથે રાજકીય
અન્યાય થઈ રહ્યો છે. જે

રાજ્યોમાં આવનાર
સમયમાં વિધાનસભાની
ચૂંટણી થાવાની છે, તે
રાજ્યોમાં અનામત લાગુ
કરવી જોઈએ. બીજો મુદ્દો
મોંઘવારીનો છે. મહિલાઓ
મોંઘવારીના કારણે પીડા
ભોગવી રહી છે, ધર કંકાસ
થઈ રહ્યો છે. મહાલક્ષ્મી
યોજના લાગુ કરવાની હતી,
પરંતુ તે પણ થઈ નથી.
સામાજિક ન્યાય અને
સુરક્ષાના અધિકારીઓની
વાત હતી, પરંતુ મહિલાઓ
સાથે અનેક બનાવ બને છે.
દેશમાં અને રાજ્યમાં
મહિલાઓ સાથે
અત્યાચારની અનેક ઘટના

બની છે, જેના સામે
 સુરક્ષાની જરૂર છે. આ
 ઉપરાંત ગુજરાતમાં
 તાજેતરમાં જ ટેટ-ટાટ મુદ્દે
 આંદોલન કરી રહેલા
 ભહિલાઓ સાથે ખરાબ
 વર્તન કરવામાં આવ્યું છે.
 અમે શાંતિપૂર્વક રીતે
 દિલ્હીમાં આંદોલન કરવા
 જવાના છીએ, ત્યારબાદ
 અમારી આંદોલન રાજ્ય
 કક્ષાએ પણ થશે.
 ગુજરાતમાં પણ દરેક
 જિલ્લા અને તાલુકા કક્ષાએ
 ભહિલાઓ આંદોલન કરશે.
 જ્યાં સુધી માંગણી પૂરી
 નહિ થાય ત્યાં સુધી
 આંદોલન ચાલ જ રહેશે.

’માઈક બંધ નહોતું, ખોટી વાતાંના બદલે સાચી વાત
કહેવી જરૂરી...’ મમતાના આરોપ અંગે કુદ્દનો જવાબ

બંગાળ રવાના થવાનું હતું. ‘
આ સિવાય કેન્દ્ર
સરકારના નાણમંત્રી નિર્મલા
સીતારમણો (દ્રેષ્ટિકંજ્ઝક
ઔરહુક્કિદ્ધકણ) મમતા
બેનરજીના આરોપોનો જવાબ
આપતા કહ્યું કે, ‘માઈક બંધ
કરવાનો આરોપ ખોટો છે.

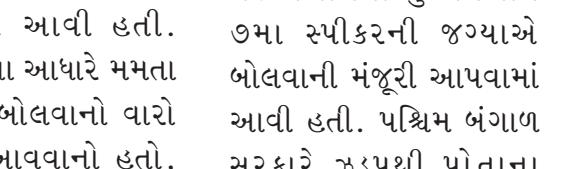
અમે બધાએ તેમની (મમતા બેનરજી) વાત સાંભળી હતી. દરેક મુખ્યમંગ્રીને સમય ફાળવવામાં આવ્યો હતો અને આ સમય દરેક ટેબલની સામેની ઝીન પર બતાવવામાં આવતો હતો. તેમ છતાં તેમણે (મમતા બેનરજી) મીરિયામાં

કહ્યું કે માઈક બંધ કરી દેવામાં આવ્યું હતું. આ સંપૂર્ણ જુલ્હાણું છે. આ દુભાગ્યપૂર્ણ છે કે પશ્ચિમ બંગાળના મુખ્યમંત્રીએ દાવો કર્યો છે કે તેમનું માઈક બંધ કરવામાં આવ્યું હતું, જે સાચી વાત નથી. તેમણે ખોટી વાર્તા કરત સત્ય વાત કહેવી

આવ્યું હતું. બેઠકમાં વિપક્ષ તરફથી કોઈ નહોતું આવ્યું અને હું એકલીજ આવી હતી. બધા મુખ્યમંત્રીને ૧૫-૧૫ મિનિટનો સમય અપાયો હતો. જ્યારે મેં મારો પક્ષ રજૂ કર્યો તો મને બોલતા જ અટકાવી દેવામાં આવી.

અજિત પવારને લાગશે સૌથી મોટો ઝડકો, કદાવર
નેતાની શરદ પવાર સાથે મુલાકાત, NDA ટેન્શનમાં!

કલોલ કોલેજમાં નવોદિત વિદ્યાર્થીઓનો આવકર અંગે કાર્યક્રમ ચોઝાયો

જણાવવા માટે બેલ પણ વગાડવામાં આવી હતી. તેમજ નામના આધારે ભમતા બેનરજીનો બોલવાનો વારો લંચ પછી આવવાનો હતો, પરંતુ પશ્ચિમ બંગાળ સરકારની સત્તાવાર વિનંતિ પર બંગાળના મુખ્યમંત્રીને ઉમા સ્પીકરની જગ્યાએ બોલવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. પશ્ચિમ બંગાળ સરકારે ઝડપથી પોતાના વારની વિનંતી કરી હતી કારણ કે તેમને જલ્દી પરત મહારાષ્ટ્રમાં આવર્ષે વિધાનસભાની ચૂંટણી થવાની છે. જેને લઈને રાજકીય પક્ષોએ અત્યારથી જ તૈયારી શરૂ કરી દીધી છે. જો કે રાજકીય પક્ષોમાં ક્યાક ટિકિટને લઈને તો ક્યાક અન્ય બાબતોને લઈને નારાજગી સામે આવી રહી છે. હાલમાં જ અજિત પવારના જૂથમાંથી કેટલાક નેતાઓ પવાર જૂથમાં જોડાયા હતા. ત્યારે હવે ફરી એકવાર અહેવાલ

મહારાષ્ટ્રમાં આવર્ષે
વિધાનસભાની ચુંટણી
થવાની છે. જેને લઈને
રાજકીય પક્ષોએ અત્યારથી
જ તૈયારી શરૂ કરી દીધી
છે. જો કે રાજકીય પક્ષોમાં
ક્યાક ટિકિટને લઈને તો

ક્યાક અન્ય બાબતોને
લઈને નારાજગી સામે
આવી રહી છે. હાલમાં જ
અજિત પવારના જૂથમાંથી
કેટલાક નેતાઓ પવાર
જૂથમાં જોડાયા હતા. ત્યારે
હવે ફરી એકવાર અહેવાલ

A medium shot of a man with dark hair and a prominent mustache. He is wearing a white, long-sleeved button-down shirt. He is seated in a brown leather office chair, facing slightly to his left. The background is a plain, light-colored wall.

મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભા ચુંટણી પહેલા દાં (અજિત પવાર) જૂથને વધુ એક ઝડપો લાગી શકે છે. સૂત્રો પાસેથી મળતી માહિતી મુજબ એનસીપીના મુસ્લિમ ચહેરાઓમાંથી એક બાબાજાની હુર્રની ટૂંક સમયમાં શરદ પવારના જૂથમાં સામેલ થઈ શકે છે. તે મણે (બાબાજાની) શુક્રવારે (૨૬ જલાઈ)ની શરદ

પવાર સાથે મુલાકાત કરી
હતી.

આ મુલાકાતથી
 સ્થાનિક ૨૧૯૫૧૨ણ
 ગરમાયું છે. શરદ પવાર
 સાથે ની મુલાકાત
 દરમિયાન બાબાજાનીએ
 દાવો કર્યો હતો કે દર્શાના
 ઘણા મોટા નેતાઓ
 અજિત પવારથી નારાજ
 છે. ઉદ્દેખનીય છે કે
 બાબાજાની હુર્રની
 હાલમાં અજિત પવાર
 જૂથના પરભણી જિલ્લાના
 અધ્યક્ષ છે અને વિધાન
 પરિષદ્ધના સભ્ય પણ છે.
 અને તેમનો કાર્યકાળ થોડા
 દિવસો પછી સમાપ્ત થશે.
 બીજુ તરફ
 સંભાળુન ગરમાં ભરાઈ
 સમુદ્દરયના લોકોએ શરદ
 પવારનો તિરોધ કર્યો હતો

તંત્રી લેખ.....

સામાન્ય પ્રજાને એક્સાથે ત ઝટકો!

કેન્દ્ર સરકારે પ્રજાને એક્સાથે ત ઝટકો આપ્યા છે. એક તરફ કેન્દ્ર સરકારે સામાન્ય બજેટમાં આ વર્ષે એટલે કે વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫માં ૩૮% ઓદ્ધા સોવરેન ગોલ્ડ બોન્ડ જારી કરવાની જાહેરત કરી છે. બીજી તરફ સરકારનો જૂની પેન્શન સ્કીમ પાછી લાવવાનો કોઈ હિચાદો નથી. આ સાથે જ સરકાર રોકાણ પર છૂટ અને અનેક પ્રકારની ડિડક્શન વાળી ઈન્કમ ટેક્સની જૂની સિસ્ટમને ધીમે ધીમે સમામન કરવાની પણ તૈયારી કરી રહી છે. કેન્દ્ર સરકારે વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માટે સોવરેન ગોલ્ડ બોન્ડ (જ્યથ) જારી કરવાના લક્ષ્યાંકમાં ૩૮%નો ઘટાડો કર્યો છે. સરકારે ફેબ્રૂઆરીમાં રજૂ કરેલા વચ્ચગાળાના બજેટમાં રૂ. ૨૮,૬૭૮ કરોડના જીવને જારી કરવાની જાહેરત કરી હતી હર્ટનું સંપૂર્ણ બજેટમાં સરકારે આ લક્ષ્યાંકને ઘટાડીને ૧૮,૫૦૦ કરોડ રૂપિયા કરી દીધા છે. રિઝિસ્યન બાદ વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫માં માત્ર ૧૫,૦૦૦ કરોડના સોવરેન ગોલ્ડ બોન્ડ જારી કરવામાં આવશે, જ્યારે ૨૦૨૩-૨૪માં કુલ ૨૬,૮૫૨ કરોડ રૂપિયાના ગોલ્ડ બોન્ડ જારી કરવામાં આવ્યા હતા અને રિઝિસ્યન બાદ આ આંકડો ૨૫,૩૫૨ કરોડ રૂપિયા રહ્યો હતો. નાણા સચિવ ટીવી સોમનાથને એ લાખો કર્મચારીઓને મોટો ઝટકો આપ્યો છે, જેઓ જૂની પેન્શન વ્યવસ્થાની આશા રાખીને બેઠા હતા. ટીવી સોમનાથને કષ્ટું કે, ઓપોએસ હવે નાણાકીય રૂપે શક્ય નથી અને પાછી લાવવી દેશમાં એ નાગરિકી માટે નુકસાનકારક થશે જેઓ સરકારી નોકરીમાં નથી. જોઈએ.

દેવિકા ધૂષ
મહાથાળ પૂર્વનો પત્ર

પ્રિય પત્રમિત્રો,

કવિ શ્રી રેઠશ મનીઆરના પત્ર—લેખે વિચારતી કરી મૂકી કે, આ રવિવારે તો ‘પત્રાવલિ’નો છેલ્લો છાયાનમો ભોગ, મહાથાળ આવી રહ્યો છે! તે પહેલાં મારા તરફથી બે શબ્દ-વાનગી પીરસવાનું અને સાથે બેસોને માણસવાનું મન થયું.. આ મન કેવું છે હે? કંચાથી કંચા લઈ જાય છે? વિશના ખૂંઝોખૂંઝો અને માણસવાનું અનુભવે તળીયે. પણ દોસ્તો એના ચરણ તો શાઢીનાં જેને! કવિ શ્રી મનોજ ખરેસિયા યાદ આવ્યા વગર કેમ રહે? (રેઠશભાઈના પત્રની અસરની)

પત્રાવલિની શરૂઆત કરી તે પહેલાં જુગલભાઈના શબ્દો સાંકળ ખાખડાવતા હતા ને પછીની પળે તો પત્રોના દરવાજા ખૂલ્લી ગયા. શબ્દો સાંકળ ખાખડાવે છે કે વરસોથી. લે, કામ જારી પળ જેવું છે, દરવાજો ખોલ્યા.

ને એકદમ જ જાન્યુ.ની પહેલી તારીખે ભીતરથી મારા મને ફૂદકો માર્યાં એમ પોકારીને કે,
“મને સહભાગ્ય કે શબ્દો મધ્યા તારે નગર જાવા.
ચરણ લઈ દોડવા બેસું તો વરસોનાં વરસ લાગે.”

અને પ્રિય રાજુલભાને ઉમળકાભેર, ત્વરિત ગતિએ આવી પહોંચાં એમ કહીને કે, દેવિકાભાને,

“રસમ અહીની જુદી, નિયમ સાવ નોંધા, અમારે તો શબ્દો જ કુંકું ને ચોખા.

દોસ્તો, આનંદની આ ક્ષણોને આગળ પ્રવાસ કરાવ્યો વિશ્વપ્રવાસિની પ્રતિબહેન સેનગુમાએ અને ફરી મનોજ ખરેસિયા

સાંખ્યા:

દેવિકા ધૂષ

Activate Wind

સંપાદકો

જુગલભાઈશર વ્યાસ,

પ્રોતિ શાહ-સેનગુપાટા,

દેવિકા ધૂષ,

રાજુલ કૌશિંક,

દેવિકા ધૂષ

અને જુગલભાઈએ પણ એ જ સૂર દોહરાવ્યો.

“શ્રી સવા બારણે લાખ્યા કર તું, શબ્દથી બીજું શું સવાયું છે?”

અને એટલું જ નહિ, તે પછી તો દોસ્તો, વિશના ખૂંઝોખૂંઝોથી પ્રતિભાવો મળતા રહ્યા અને ઘણા બધા વાચકમિત્રો પણ આ પંગતમાં પ્રેમપૂર્વક સાથે જ બેઠા.. શબ્દોની આ પંગતે ઊભા થવાને સમયે, પતરાળી જીવી આ ‘પત્રાવલિ’ સંતોષનો ઓડકાર આપે છે તેની સાથેસાથે ફરી કોઈ પ્રસંગનો સાદ આપે છે જાણે! કંઈ બબર નથી, ક્યો અને કેવો પ્રસંગ હોશે? પણ હવે તો કોઈ કહે કે ન કહે, મને પોતાને જ લાગે છે કે હું શબ્દની ગંભેરી બની ગઈ છું! સતત આ ચલમ કુંક્યા કરવાનું મન થયા કરે છે.

“ન કપાય કે ન બળોના બીજોનો વા થાય જૂનો, કવિનો શબ્દ છે, એ શબ્દનો કોઈ વિકલ્પ નથી.”

લાગે છે આજે મન પર મનોજ ખરેસિયા છિવાયેલા છે!

ને બીજ વાનગી પત્રોની ફરી એક વાર ફેરવીએ તો કેટકેટલાં ગીતો રંગબેરંગી પત્રીયાની જેમ આંખ સામે ફરફરે છે અને સાથે સાથે જૂની ફિલ્મનાં ગીતો પ

અને

અંગેજ અને બીજ ભાખાઓના સાહિત્યમાં પત્રો એક મહત્વનું અને પ્રેરણાદાચી સ્થાન લઈને બેઠા છે. ગુજરાતી સાહિત્ય પણ એના પત્રભાજનાથી સમૃદ્ધ છે. કેટકેટલાં યાદ કરીએ? ? કલાપીના પત્રો, સાહિત્ય-સંપૂર્ણ રવીનનાથ ટાગોરના પત્રો, ‘ગાંધીજનો અક્ષરદેહ’માં તેમના સચ્યાસેલા પત્રો, રાજેન્દ્ર શુક્લ અને

ભગવતીકુમાર શર્માના પત્રો, સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ અને ગાંધીજના પત્રો અને પિતા-પુત્ર, મા-દીકરી વેરેટે સંગપણા તો પરસ્પર અથળ પત્રો. માનવમાત્રની આ પત્રો વિશેની મનગમતી તરસ છે, ભૂમ છે અને એ સીધી અંદરથી નીકળે છે. એટલે જ તો આ રમ્ય અને ગમ્ય લેખન-સ્વરૂપ સાહિત્ય કુન્નિઓમાં સ્થાન પામી ચૂક્યું છે.

સાહિત્ય એ માત્ર શબ્દોની રમત નથી, અંતરની જ્ઞાસ છે, અંદરની સમજણ છે. આપણા મહાન કવિ/ લેખકોએ જીવનની સચ્ચાઈને, હદ્યની સંવેદનાઓને અભૂત રીતે શબ્દોમાં કંડારી છે.

એટલું જ નહીં એ દ્વારા સાચું જીવનની રીતો પણ બાતાવી છે. આપણી આ પત્રાવલિના અંતિમ ચરણ પર, ભાવિના સંભવિત ચિત્રની જાંખીમાં, એના જ સંભર્માં, ભગવતીકુમાર શર્માના કેટલાંક સુંદર શેર યાદ આવ્યા વગર કેમ રહે?

ચાલ, સાથે બેસી કાગળ વાંચીએ, વિત્તાં વર્ષોની પળેપળ વાંચીએ. છે. બરડ કાગળ ને જાંબો અશ્વા, કાગળથી ખોલીને સળ વાંચીએ. માત્ર આ પત્રો સીલકમાં રહી ગયા, કંઈ નથી આગળ, તો પાછળ વાંચીએ.

ચાલ, સાથે બેસી કાગળ વાંચીએ, વિત્તાં વર્ષોની પળેપળ વાંચીએ. ‘આથમણી કોરનો ઉજાસ’ નામે ૨૦૧૯ હાં પ્રારંભ કરેલી પત્રશ્રીઓનો તેજાલિસોટો લઈને ૨૦૧૮ હાં શરૂ થેલ આ નવી ‘પત્રાવલિ’ તો જાણે! ‘પોત્રસ્વ બની ગઈ !! તો લો, એના આનંદમાં જતાં પહેલાં, મારા તરફથીપ

આ શબ્દ-ભ્રમની જીવામાં પેટા, શબ્દબ્રહ્માની માણ ધરી..

સત-અસત